

Sygn. akt II CSK 570/13

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa M. P. K.

przeciwko Agencji Nieruchomości Rolnych Oddziałowi Terenowemu w P. Filii w P.
oraz Skarbowi Państwa - Staroście [...]

o uzgodnienie treści księgi wieczystej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 kwietnia 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 22 marca 2013 r., sygn. akt II Ca [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii
Generalnej Skarbu Państwa kwotę 1800 zł (jeden tysiąc osiemset)
tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w P. oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego w C. z dnia 19 października 2012 r., którym oddalone zostało jego powództwo o uzgodnienie treści wskazanych ksiąg wieczystych z rzeczywistym stanem prawnym.

Powód powołał w skardze kasacyjnej obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączył z koniecznością udzielenia odpowiedzi na wskazane pytania:

- „czy nieruchomości stanowiące własność (Rzeszy Niemieckiej) Państwa Niemieckiego na podstawie istniejących wpisów w księgach wieczystych w dacie wejścia w życie dekretu wydanego przez niekonstytucyjny organ jakim był PKWN z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej - w sytuacji gdy nie było ustalonych traktatowo nowych granic Polski, część nieruchomości znajdowała się pod okupacją, nie wprowadzono jednocześnie przepisów uchylających czy stwierdzających nieważność wpisów dokonanych w księgach wieczystych na rzecz Państwa Niemieckiego - na podstawie w/w dekretu stawały się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa”;

- „czy powództwo wniesione na podstawie art. 10 ustawy o księgach wieczystych i hipotece podlega oddaleniu z uwagi na to, iż dotyczy ono tylko części określonej nieruchomości stanowiącej działkę ewidencyjną objętą daną księgą wieczystą i nie zawiera wniosku o wykreślenie tej działki z dotychczasowej księgi wieczystej wraz z wnioskiem o założenie nowej księgi i dokonania w niej wpisu zgodnego z rzeczywistym stanem prawnym. W związku z tym czy dopuszczalne jest powództwo na w/w podstawie co do części nieruchomości”;

- „czy sąd powszechny związany jest przepisami wydanymi przez niekonstytucyjny organ jakim był PKWN wydanymi bez ważnej podstawy prawnej i może je pominąć przy dokonywaniu oceny prawnej i wskazywaniu podstawy prawnej swojego orzeczenia”.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej wynika z podniesionych zarzutów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek zaskarżenia o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz eliminację orzeczeń oczywiście wadliwych, bądź dotkniętych nieważnością postępowania, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżania orzeczeń niesatysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przesądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występuje istotne zagadnienie, zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a zatem okoliczności przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt. 1 do 4 k.p.c. Nie podlegają natomiast badaniu podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie. Założenie wymagania objętego art. 398⁴ § 2 k.p.c. zostanie spełnione, jeżeli zostaną przedstawione w skardze kasacyjnej i uzasadnione przesłanki o charakterze publicznoprawnym, stanowiące podstawę wstępnej, merytorycznej oceny przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Ugruntowane zostało w orzecznictwie zapatrywanie, że skarżący powinien wskazać przepisy prawne, na tle stosowania których wyłoniło się zagadnienie, sformułować je, podać argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen, a nadto motywację, że rozwiązane go jest istotne nie tylko w rozpoznawanej sprawie, ale także dla praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz.11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz.151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243;

niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r. I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.; z dnia 5 grudnia 2013 r., II CSK 244/13, niepubl.). Przedstawione przez skarżącego zagadnienie nie odpowiada wskazanym wymaganiom. Poruszone w nim kwestie nie stanowią nowego i nierozwiązanego dotychczas problemu. Argumentacja skarżącego nie uwzględnia wypowiedzi doktryny i orzecznictwa dotyczącego poruszonych w pytaniach kwestii, nie wskazuje przyczyn przemawiających za potrzebą zmiany dotychczas prezentowanych zapatrywań; stanowi przejaw polemiki ze stanowiskiem Sądu drugiej instancji, kwestionującej przyjęte założenia. Odnosi się to zarówno do zakresu stosowania dekretu z dnia 6 września 1944 r., jak też pojęcia nieruchomości w ustawie z dnia 6 lipca 1082 r. o księgach wieczystych i hipotece.

Jednolicie przyjmowane jest w orzecznictwie, że dla wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej rzeczą skarżącego jest wykazanie, drogą odrębnego wyводу, że bez wątpliwości doszło do uchybień i naruszeń przepisów prawa materialnego lub procesowego, gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść orzeczenia albo jeśli podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają skargę. Spełniające te wymogi naruszenie przepisów prawa powinno mieć postać kwalifikowaną, dostrzegalną bez potrzeby wnikliwej analizy prawnej i zagłębiania się w szczegóły sprawy. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC z 2004 r., nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP z 2004 r. nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; 22 marca 2012 r., I PK 196/11 niepubl.; z dnia 7 września 2012 r., V CSK 529/11, niepubl.; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, niepubl.). Analiza wniosku i jego uzasadnienia, podstaw skargi kasacyjnej oraz motywów zaskarżonego wyroku nie pozwala na przyjęcie, że doszło do kwalifikowanego naruszenia przepisów prawnych, którego następstwem było jaskrawo nieprawidłowe orzeczenie.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozagę z urzędu w granicach zaskarżenia.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Stosownie do zasady odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.) orzeczono o kosztach postępowania kasacyjnego.

[aw]

es